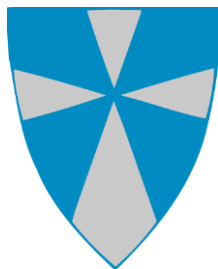

UTSIRA KOMMUNE

KOMMUNEBUDSJETT 2024

Ei hegre skuer mot Siratun fra ny lokalitet 29.10.23 Foto: RS

Kommunedirektørens forslag 7.11.23

Det vises til økonomiplan 2024-2027 for nærmere beskrivelser av tiltak og endringer i forhold til 2023. Dokumentet er utarbeidet i samsvar med fremlagt økonomiplan.

Innholdsfortegnelse

Kommunestyrets vedtak	3
Kommunestyrets delegering av budsjettet	4
Samlet vurdering av budsjettet	5
Likviditet og arbeidskapital.....	5
Budsjettprosessen	7
God regnskapsskikk	7
Hovedoversikter	8
Noter til de ulike hovedoversiktene	12
Nærmere om frie inntekter	14
Fordeling av budsjettet etter rammeområder	16
Endringer fra 2023 til 2024	16
Investeringer	18
Utvikling i lånegjeld	20

Tabeller:

Anskaffelse og anvendelse av midler	8
§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art	9
§ 5-4 Bevilgningsoversikt – Drift 1 A	10
§ 5-4 Sum bevilgninger Drift, netto 1 B	11
§ 5-5 Bevilgningsoversikt – Investeringer 2A	19
§ 5-7 Oversikt over innlån og garantier	20

Se vedtatt økonomiplan 2023-2026 for ytterligere informasjon.

Alle foto: *Rune Solevåg*

1. Kommunestyrets vedtak:

Skisse til vedtak pr 7.11.23:

Kommunestyret vedtok 14.12.2023 i sak xx/23 kommunebudsjett for 2024. Vedtaket var enstemmig. Budsjettet er vedtatt som vist i dokumenter her.

Dokumentet *økonomiplan 2024-2027* som ble vedtatt samtidig gir nærmere beskrivelser av de enkelte tiltak og premisser.

1.1 Kommunestyrets budsjettvedtak for 2024:

1. Kommunestyret vedtar budsjettet og premisser som vist i dokumentet her.

2. Forskudd på skatt, formue og inntekt utlignes med maksimale satser i forhold til Stortingets vedtak for 2024.

3. Utskriving av Eiendomsskatt:

I medhold av eiendomsskatteloven §§2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2024:

4. d) Eiendomsskatt skrives ut *berre på næringseiendom, kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum*

- Den alminnelige eiendomskattesatsen fastsettes til maksimal sats i forhold til Stortingets vedtak (7 promille) jfr eiendomsskatteloven §§10, 11 og 13.
- I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav b fritas bygning som har historisk verdi for eiendomsskatt.
- Eiendomsskatten skal betales i to terminer.
- Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter (esktl § 10).

5. Stillingshjemler vedtas jfr egen oppstilling for budsjett for faste stillinger.

6. Låneopptak:

- Utsira kommune tar opp kr 15.000.000 i lån til finansiering av investeringsregnskapet 2024. Lånet tas opp til rehabilitering av kaier og ny brannstasjon, jfr kommunelovens § 14-15 første ledd.

7. Et eventuelt budsjettoverskudd for posten premieavvik pensjonsposter avsettes disposisjonsfond for regulering av pensjon. Tilsvarende brukes det av samme fondet ved underskudd.

8. Overskytende midler i forhold til mottatt intergeringstilskudd for flykningetjenesten avsettes disposisjonsfond. Hensikten med avsetningen er å kunne utjevne avvik i periodisering av inntekter og utgifter over tid.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å innarbeide endringer i statstilskudd så lenge netto utgifter ikke endres.

1.2 Kommunestyrets vedtak om delegasjon av disponering av budsjettet:

1. Kommunestyret vedtar at **kr 47.571 millioner** fordeles til driftsformål som vist i hovedoversikter etter § 5-4. Ved behov for endring i denne rammen innstiller formannskapet i egen budsjettsak.

Myndighet til å disponere bevilgningene i årsbudsjettet framgår av vedtatt økonomireglement pr 1.7.20.

Fyret stråler best i duskregn og tåke

2. Samlet vurdering av budsjettet og likviditet

Budsjettet er lagt fram med netto driftsresultat på kr 1,139 millioner, og med en fri rådveldesum på kr 150.000+ kr 210.000 øremerket næringsformål. Dette er med 4,2 % bedre enn måltallet vi har satt oss på 1,75 %. Men: Det er forutsatt tildeling fra havbruksfondet på kr 3 millioner. Vi er avhengige av tildeling fra havbruksfondet på minimum kr 1,861 for å få budsjettet i balanse (netto driftsresultat kr 0).

De enkelte prioriteringer i budsjettet, er redegjort for i økonomiplanen for 2024-2027.

Gitt disse forutsetningene har budsjettet en viss handlefrihet. Tildelingen fra havbruksfondet avgjør hvor stor denne er! Mye av handlingsfriheten fondet har gitt oss i 2023 er brukt opp i satsning på kjøp av eiendom, styrking av plan- og byggesaksarbeid, vaktordning driftsavdeling, politikergodtgjørelser og prisvekst.

Vi regner mottak av flyktninger som et nullsumspill. Vi avsetter overskytende midler i år 1 og 2 til senere års behov. Stadig nye mottak gir mye inntekter. Det er viktig å være aktsomme på utgiftssiden. Mottak sent på året gir lite utgifter i mottaksåret og mer siden. Vi får mindre tilskudd for hvert oppholdsår og etter år 5, er det kun ordinært rammetilskudd som må finansiere eventuelle kostnader. 2024 vil være et år med flere i oppholdsår nr 2.

Driften videreføres på samme stabile nivå som i 2023 med vekt på næringsutvikling, og kommuneplanlegging, for å stå best mulig rustet til å møte de mulighetene vi ser framover. Integrering av flyktninger fortsetter, men vi ser at vi må prioritere oppvekst og helse i 2024. Endrede behov i disse tjenestene krever innsats.

Vi har valgt å finansiere kjøp av eiendom og mindre investeringer i vann i 2023 med lånemidler. Likeså foreslås det at ny brannstasjon og rehabilitering av kaier finansieres med lån i 2024. Til sammen utgjør dette kr 31,5 millioner i låneopptak. Netto lånegjeld vil være på drøyt kr 53 millioner ved utløpet av 2024. Høy gjeldsgrad setter grenser for framtidig aktivitet ved at renter og avdrag belaster driften. Riktignok gir 8 nye leiligheter en del leieinntekter. Vi har også godt med fondsmidler på bok.

Gebyrer og avgifter kan følge selvkost, men foreslås subsidiert med kr 167.000 (vann), slik at samlet økning avdempes til 13,4 %. Som viser seg å være lite sammenlignet med majoriteten av kommuner i landet, men likevel en god prosent.

2.1 Likviditet og arbeidskapital

Arbeidskapitalen reduseres med kr 879.068 grunnet bruk av egenkapital til investeringer.

Økonomiplanens oversikt «*arbeidskapital – beholdning hvis følgende bruk forutsettes*» gir en oversikt over avsatt arbeidskapital og sannsynlige tidspunkter for når den blir brukt. Antatt arbeidskapital vil være på hele kr 20 millioner ved inngangen til 2024.

Nivået på tildelinger fra havbruksfondet vil spille inn, likeså bruk av formidlingslån, hvor vi har beholdning på kr 3 millioner som enten skal lånes ut, eller returneres Husbanken.

Måltallene tilsier at vi bør ha kr 2 millioner på ikke øremerket disposisjonsfond. Det kravet oppfyller vi i 2024 med god margin.

2.2 Konklusjon

Samlet sett er vedtatt budsjett realistisk, i balanse og akseptabelt i forhold til fastsatte måltall. Dog er flere reserveposter («enkeltvedtak helse», lærling og boligtilskudd) ikke tatt med i budsjettet. De er i stedet forutsatt dekket når behovene oppstår.

Med store tildelinger fra havbruksfondet og store utfordringer framover, skulle vi gjerne kunnet sette av mer til framtidige investeringer! Bedret driftsmargin, er en forutsetning i så måte.

Likviditeten er mer enn god nok.

3. Budsjettprosessen:

Kommunebudsjettet er utarbeidet i tråd med økonomiplan for 2024-2027. I denne er rammer og investeringer bestemt.

Kommunedirektøren utarbeider budsjettforslag. Formannskapet fremmer innstilling til kommunestyret. Budsjettforslaget sendes offentlig høring inklusive egen høring i arbeidsmiljøutvalget, ungdomsråd og eldrerådet. Kommunestyret vedtar etter disse prosessene til slutt budsjettet.

3.1 Nærmere om forskrift for budsjett:

Formannskapets innstilling er ikke et vedtak i forvaltningsmessig forstand. Den kan være enstemmig, eller delt. Det er heller ikke krav til alminnelig flertall for ett av de framsatte forslag.

Formannskapets forslag ligger til offentlig ettersyn i minst 14 dager.

Kommunestyrets vedtak om årsbudsjett er bindende for underordnet organ.

Det voteres over alle framsatte forslag fra formannskapet, med bunden annengangs votering mellom de to forslag som fikk flest stemmer ved den første voteringen. Det budsjettforslag som får mer enn halvparten av stemmene ved annen gangs votering er kommunens budsjett.

I løpet av året skal kommunedirektøren minst to ganger pr år rapportere utviklingen i inntekter og utgifter i henhold til vedtatt budsjett. Dersom gitte bevilgninger ikke anses å være tilstrekkelige skal det fremmes forslag i rapporten om tiltak for å opprettholde balansen i budsjettet.

Endringer i budsjettet skjer etter innstilling i formannskapet.

3.1 God regnskapsskikk:

Kommunens budsjettvedtak baseres på at kommunen følger anbefalt GodKommunalRegnskapsSkikk GKRS.

4. Hovedoversikter

Anskaffelse og anvendelse av midler	Regnskap	Budsjett	
	2022	2023	2024
Anskaffelse av midler			
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	55 368	49 865	57 815
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	1 159	0	0
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	2 377	6 208	17 246
Sum anskaffelse av midler	58 904	56 073	75 061
Anvendelse av midler			
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	45 131	46 225	53 984
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	3 352	8 000	16 910
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	1 887	2 379	5 046
Sum anvendelse av midler	50 369	56 604	75 940
Anskaffelse - anvendelse av midler			
	8 534	-532	-879
Endring i ubrukte lånemidler	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.	0	0	0
Endring i arbeidskapital	8 534	-532	-879
Avsetninger og bruk av avsetninger			
Avsetninger	11 017	3 022	0
Bruk av avsetninger	2 483	3 554	879
Til avsetning senere år	0	0	0
Netto avsetninger	8 534	-532	-879
Int. overføringer og fordelinger			
Interne inntekter mv	3 838	3 554	2 019
Interne utgifter mv	3 838	3 554	2 019
Netto interne overføringer	0	0	0

Arbeidskapitalen pr 1.1.23 er på kr 25,536 millioner. Se også *oversikt side 29 i økonomiplan om forventet bruk av fond som gir fin oversikt over forventet bruk av fond i løpet av 2023 og ved regnskapsavslutningen 23.*

§ 5-6 Økonomisk oversikt etter art

Hele 1000 kroner

	Regnskap		Budsjett
	2022	2023	2024
Driftsinntekter			
1 Rammetilskudd	30 121	32 108	34 305
2 Inntekts- og formuesskatt	8 003	6 554	8 799
3 Eiendomsskatt	864	825	858
4 Andre skatteinntekter	0	0	0
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	7 759	5 541	7 440
6 Overføringer og tilskudd fra andre	4 557	890	1 487
7 Brukerbetalinger	985	853	788
8 Salgs- og leieinntekter	3 078	3 099	4 143
9 Sum driftsinntekter	55 368	49 870	57 820
Driftsutgifter			
10 Lønnsutgifter	24 410	24 713	28 926
11 Sosiale utgifter	6 054	6 647	7 820
12 Kjøp av varer og tjenester	10 599	12 953	14 645
13 Overføringer og tilskudd til andre	4 068	1 918	2 599
14 Avskrivninger	2 058	0	0
15 Sum driftsutgifter	47 189	46 230	53 989
16 Brutto driftsresultat	8 179	3 639	3 831
Finansinntekter			
17 Renteinntekter	487	302	649
18 Utbytter	1 286	1 280	1 425
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidl	0	0	0
20 Renteutgifter	653	989	3 084
21 Avdrag på lån	1 075	1 210	1 680
22 Netto finansutgifter	45	-617	-2 691
23 Motpost avskrivninger	2 058	0	0
24 Netto driftsresultat	10 282	3 022	1 139
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:			
25 Overføring til investering	1 780	3 554	2 019
26 Avsetninger til bundne driftsfond	56	0	0
27 Bruk av bundne driftsfond	-978	0	0
28 Avsetninger til disposisjonsfond	10 929	3 022	0
29 Bruk av disposisjonsfond	-1 505	-3 554	-879
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto c	10 282	3 022	1 139
32 Fremført til inndecking i senere år (merfor	0	0	0

§ 5-4 Bevilgningsoversikt – Drift (1A) Regnskap Budsjett			
Hele 1000 kroner	2022	2023	2024
1 Rammetilskudd	30 121	32 108	34 305
2 Inntekts- og formueskatt	8 003	6 554	8 799
3 Eiendomsskatt	864	825	858
4 Andre generelle driftsinntekter	7 759	5 541	7 440
5 Sum generelle driftsinntekter	46 748	45 028	51 402
6 Sum bevilgninger drift, netto	36 511	41 389	47 571
7 Avskrivninger	2 058	0	0
8 Sum netto driftsutgifter	38 569	41 389	47 571
9 Brutto driftsresultat	8 179	3 639	3 831
10 Renteinntekter	487	302	649
11 Utbytter	1 286	1 280	1 425
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0
13 Renteutgifter	653	989	3 084
14 Avdrag på lån	1 075	1 210	1 680
15 Netto finansutgifter	45	-617	-2 691
16 Motpost avskrivninger	2 058	0	0
17 Netto driftsresultat	10 282	3 022	1 139
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
18 Overføring til investering	1 780	3 554	2 019
19 Avsetninger til bundne driftsfond	56	0	0
20 Bruk av bundne driftsfond	-978	0	0
21 Avsetninger til disposisjonsfond	10 929	3 022	0
22 Bruk av disposisjonsfond	-1 505	-3 554	-879
23 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
24 Sum disponeringer eller dekning av netto drif	10 282	3 022	1 139
25 Fremført til inndeckning i senere år (merforbru	0	0	0

§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

		Regnskap Budsjett		
Hele 1000 kroner		2022	2023	2024
Grp.	Ansvar: 10 ADMINISTRASJON, NÆRINGS- OG MILJØFORMÅL			
110	RÅDMANNSKONTOR	1 768	4 008	3 641
111	RÅDMANNSKONTOR ASS	429	233	201
113	RÅDMANNSKONTOR-POLITISKE ORGAN	2 091	1 769	1 930
114	Ordfører	1 001	1 038	1 646
		0	0	21
		0	0	35
		0	0	783
130	ØKONOMIKONTOR	1 123	1 093	1 162
131	FORSIKRINGSANSVARLIG	184	312	312
140	PLAN & MILJØAVDELING	43	78	80
141	Rådgiver landbruk mv	59	291	-4
150	NÆRINGS & UTVIKLINGS-AVDELING	1 619	1 168	930
157	Frivillighetssental	0	0	306
170	EDB-AVDELING	1 071	1 366	1 421
180	Flyktninger	1 152	1 731	3 708
	Sum grp. Ansvar: 10 ADMINISTRASJON, NÆRINGS- C	10 539	13 087	16 172
Grp.	Ansvar: 15 RÅDVELDESUMMER			
199	RÅDVELDESUMMER	0	1 130	1 622
	Sum grp. Ansvar: 15 RÅDVELDESUMMER	0	1 130	1 622
Grp.	Ansvar: 20 OPPVEKSTETATEN			
210	OPPVEKSTADMINISTRASJON	7	37	37
220	UTSIRA SKOLE	5 745	6 608	7 884
230	UTSIRA BARNEHAGE	2 254	2 401	2 867
240	UTSIRA kulturskole	190	199	346
250	BIBLIOTEKSJEF	508	541	565
260	VOKSENOPPLÆRING	-24	0	113
270	KULTURAVDELING	111	70	106
271	Kulturarrangement og kulturmidler	108	139	146
	Sum grp. Ansvar: 20 OPPVEKSTETATEN	8 898	9 994	12 064
Grp.	Ansvar: 30 HELSE & SOSIALETATEN			
310	SOSIALKONTOR	923	1 204	761
350	HELSEAVDELING	1 010	319	466
351	HELSESTASJON	402	409	429
352	AVDELINGSSYKEPLEIER	8 147	9 336	9 773
357	PSYKIATRI SYKEPLEIER	255	256	260
380	LEGEKONTOR	334	346	436
390	FYSIOTERAPI	243	261	280
	Sum grp. Ansvar: 30 HELSE & SOSIALETATEN	11 313	12 131	12 405
Grp.	Ansvar: 50 TEKNISK ETAT			
510	TEKNISK AVDELING	4 933	4 500	5 261
520	RENHOLDS-AVDELING	1 027	905	759
530	BRANNAVDELING	437	533	448
550	VAR-tjenester	-678	-924	-1 191
	Sum grp. Ansvar: 50 TEKNISK ETAT	5 718	5 014	5 276
Grp.	Ansvar: 60 UTSIRA HAVN			
600	UTSIRA HAVN	42	32	32
	Sum grp. Ansvar: 60 UTSIRA HAVN	42	32	32
Grp.	Ansvar: 80 FRIE INNTEKTER			
800	FRIE INNTEKTER	-36 511	-41 389	-47 571
	Sum grp. Ansvar: 80 FRIE INNTEKTER	-36 511	-41 389	-47 571
T O T A L T		0	0	0

5. Noter til de ulike budsjettskjema:

Budsjettskjema 1 A:

1) Grunnlag for skatteanslag og anslått beløp for inntektsutjevning

Rammetilskudd er beregnet med utgangspunkt i prognose fra KS versjon med beregning i forhold til skatteinngang siste 3 år.

UTSIRA	1151			
2024-prisnivå for årene 2023				PROG
1000 kr	2023	2024	Endring	
Innbyggertilskudd (likt beløp	5 643	6 235	591	
Utgiftsutjevningen	19 145	20 710	1 564	
Overgangsordning - INGAR	-8	-15	-7	
Saker særskilt ford (inkl. trekk	911	863	-48	
Småkommunetillegg	6 257	6 526	269	
Sør-Norge tilskudd (kommune	-	-	-	
Regionsentertilskudd	-	-	-	
Veksttilskudd	-	36	36	
Ordinært skjønn	-	-	-	
Koronapandemi - tilleggsbevilgninger gjennom innbyggertilskuddet og tabell-C (skjønn	3		-3	
Stortinget saldering budsjett	54		-54	
RNB 2018 - 2023 (uten om korc	176		-176	
Sum rammetilskudd uten inntek	32 182	34 354	2 172	
Netto inntektsutjevning	-42	-49	-7	
Sum rammetilskudd for ekst	32 140	34 305	2 165	
Rammetilskudd - endring i %	6,7	6,7	0	
Skatt på formue og inntekt	7 797	8 799	1 002	
Skatteinntekter - endring i %	-2,6	12,9	15	
			-	
Andre skatteinntekter (eiendo	-	-	-	
Sum skatt og rammetilskudd	39 900	43 100	3 200	

2) Andre forventede fiskale inntekter, for eksempel konsesjonsavgifter Eiendomsskatt

Eiendomsskatt

Budsjettet for eiendomsskatt er fastsatt etter nye takster fastsatt fra 2021.

Havbruksfond

Før vårt budsjett vedtas forventer vi å motta vi melding om tildeling av tilskudd for 2023. Tilskuddet for 2024 budsjetteres til noe mindre enn dette. Årsaken er

at noe auksjonsinntekter, som vi ikke får del i videre framover, er medregnet i 2023. I kommunedirektørens forslag er kr 3 millioner lagt til grunn. Estimater er gjort før tildeling for 2023 er kjent. Havbruksfondet skal tilføres midler som om produksjonsavgiften ble økt fra 56 øre til 90 øre (+ 60 %) fra 2023.

I tillegg er det budsjettert med inntekter knyttet til flyktninger på kr 4,295 millioner (+1,864 millioner i forhold til 2022). Dette tallet vil endre seg ved mottak av flere flyktninger. Samme beløp føres opp som utgifter, og overskytende midler i hvert regnskapsår forutsettes avsatt fond og avregnet over en 5 års integreringsperiode.

3) Forventede generelle statstilskudd

Det er kalkulert med rentekompensasjon for *Sirakompasset* og *Siratun sykestue*.

4) Forventet utbytte fra kommunalt eide selskaper

Samme anslag som i 2022. Vår eierandel er 0,32 %. Vi får ikke ut prognoser på fremtidig utbytte fra selskapet, da dette faktisk er børssensitiv informasjon.

Utgangspunktet er 60% av snittresultatet de siste tre årene. Det ble delt ut noe mer utbytte for 2021 og i 2022 da det også ble satt av ett tilleggsutbytte på kr 150 mill. Det ordinære utbyttet for 2022 ble kr 450 mill. som er noe over 60% snittet. Utsira sin andel utgjorde da kr 1 425 000.

Vi får også noen kroner i utbytte fra Gjensidige.

5) Renter og avdrag

Forutsatt 5 % avkastning på en kapital på ca kr 10 millioner. Hertil kommer renter på ansvarlige lån til Haugaland kraft AS og Karmsund Lufthavninvest AS. Forutsatt lånerenter: Som skissert i kommunalbanken, kommunekreditt og Husbankens pr september 23 – lånerente niborlån 5,5 %.

Faktisk bruk av arbeidskapital viser seg å variere veldig. De store prosjektene kommer ikke alltid i gang på skissert plandato.

Dersom investeringsprogram forskyves vil arbeidskapitalen være høyrere! Dette gjelder også prosjekt som det er avsatt midler til tidligere. Se oversikt i egen tabell i økonomiplan over fond og fondsbruk. Renteinntekter er trolig forsiktig budsjetterte. Dette vil ikke være tilfelle om renta faller. I så fall blir lånene i enda større grad rimeligere. Lånegjelden er vesentlig større, enn «penger på bok».

Oversikt over ansvarlige lån til Karmsund Lufthavn Invest AS og Haugaland kraft AS er vist i økonomiplanen. Renter og avdrag føres i driften siden dette er et næringslån.

6) Saldering av driften

Driftsbudsjettets resultat er saldert mot disposisjonsfond. For 2024 brukes det kr 879.068 fra disposisjonsfond, i tillegg til årets netto driftsresultat for å finansiere investeringer.

7) Overføring til investeringsregnskapet

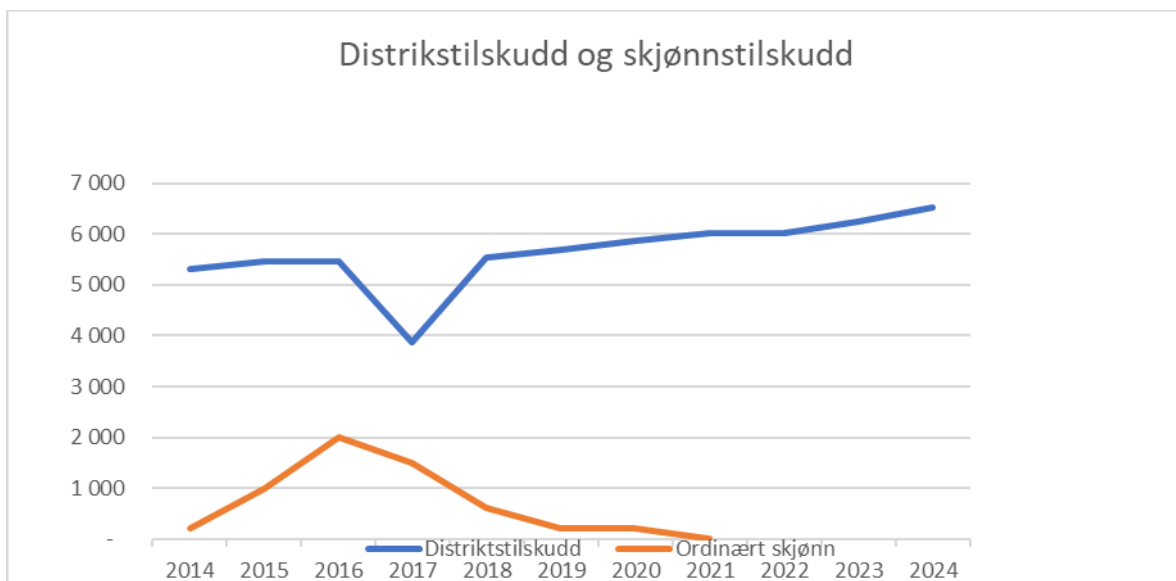
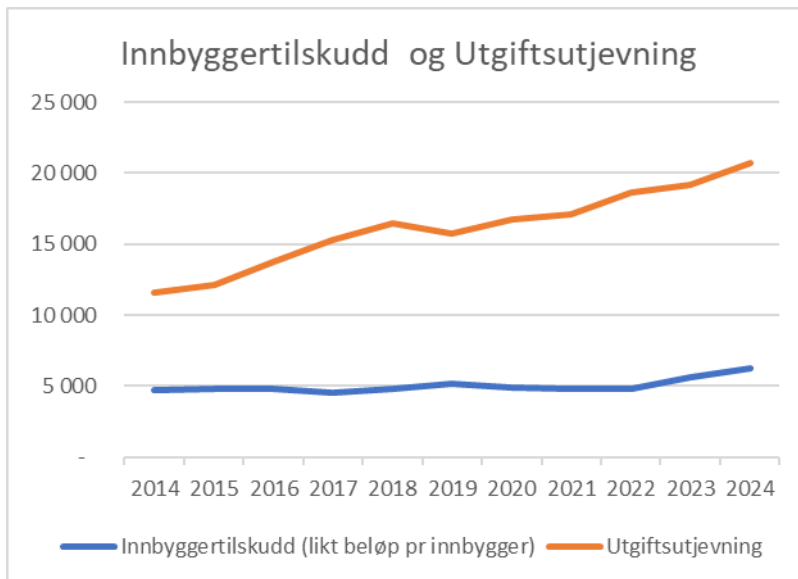
Kr 2.018.600 overføres til dekning av investeringer. Vi har ikke investeringsfond, slik at all fondsbruk til investeringer gjelder bruk av disposisjonsfond.

6. Nærmere om frie inntekter

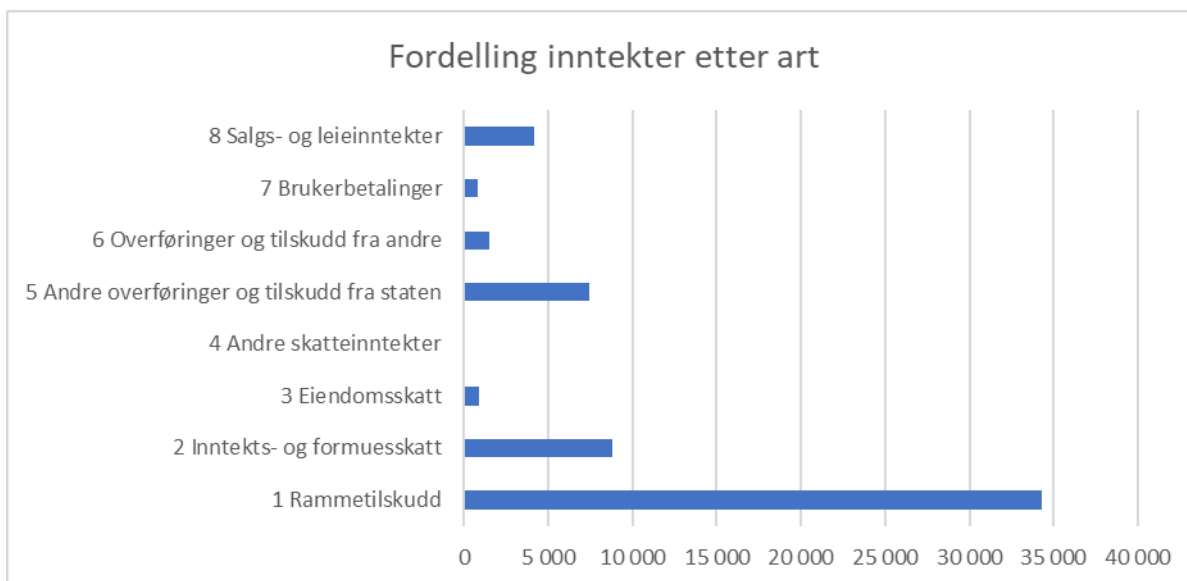
UTVIKLING I FRIE INNTEKTER SISTE 10 ÅR						Endring
	2014	2021	2022	2023	2024	2023-2024
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innbygger)	4 746	4 779	4 861	5 643	6 235	592
Utgiftsutjevning	11 585	17 073	18 630	19 145	20 710	1 565
Overgangsordning - INGAR	585	-7	-9	-8	-15	-7
Saker særskilt fordelt	145	141	438	911	863	-48
Distriktstilskudd	5 316	6 034	6 034	6 257	6 526	269
Veksttilskudd					36	
Ordinært skjønn	200	-				-
Kovid		658	31			-
Andre endringer RNB	-6	11	274	233		-233
Netto inntektsutjevning	24	619	189	-42	-49	-7
Sum rammetilskudd	22 595	29 308	30 448	32 139	34 306	2 167
Skatt	5 164	5 655	6 835	7 797	8 799	1 002
Sum skatt og rammetilskudd	27 759	34 963	37 283	39 936	43 105	3 169
Innbyggertall 1.1.	211	192	188	208		-208
Inbyggertall 1.7. året før budsjettåret	208	186	201	209		-209
Skattenivå i % av landsgjennomsnitt	97 %	94,2	104,6	98,8	98,8	-
Andel skatt og netto inntektsutjevning	98 %	97 %	100 %	98 %	98 %	-
*Tall fra KS.	Opprinnelige tall, er brukt for de enkelte år.					

Vi ser at innbyggertilskuddet som gis med likt beløp pr innbygger betyr mye for oss. Ugiftsutjevningen er likevel det største beløpet. Denne er basert på objektive kostnadsnøkler som gir penger i forhold til antall vi har i ulike kategorier. Imidlertid betyr kostnadsnøklerne lite for oss. Et subjektivt basisbeløp gis i bunnen til hver kommune. Dette er i 2024 på kr 20,9 millioner. Større enn samlet utgiftsutjevning. Dvs. kostnadsnøklerne gir oss trekk.

Vekst i innbyggertallet gjør at vi i 2024 får et lite veksttilskudd!
Distriktstilskuddet er prisregulert, det er ikke selvsagt. Skatteinntekten i Norge øker. Vi får håpe anslaget holder.

Det stygge fallet i 2017 skyldes at vi gjorde det for godt på SSB sin sentralitetsindeks det året og ble hardt straffet. Det er å håpe at inntektssystemet snart legges om til å bruke SSB sin nye mer pålitelige indeks som ikke gir slike utslag for oss.

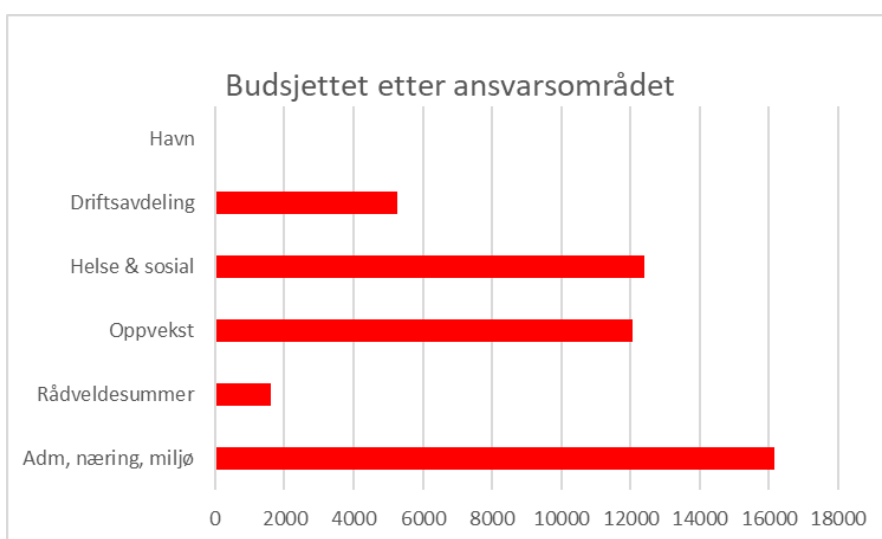
Figuren anskueliggjør at skatt og rammetilskudd nå utgjør 74,5 % av våre inntekter. Til forskjell fra tidligere år øker «overføringer og tilskudd fra staten» sin andel betydelig. Dette skyldes integreringstilskudd flyktninger og tildelinger fra havbruksfond! Brukerbetalinger bety som vi ser egentlig lite.

7. Fordeling av budsjettet etter rammeområder

Figuren illustrer at vi har 3 store ansvarsområder. Administrasjon, oppvekst/kultur og helse og sosialformål utgjør henholdsvis 34%, 25% og 26 % av det som fordeles til avdelingene.

I driftsavdelingen er nettoutgiftene relativt lave grunnet mye inntekter fra VAR-områdene.

10) Rammeområdene – budsjettforutsetninger (Se hovedoversikt 1b): (Se hovedoversikt 1b)

Lønnsbudsjett:

Det vises til oversikt over budsjett for faste stillinger framlagt i økonomiplanen.

Pensjonsinnskudd:

Det er beregnet henholdsvis 15% og 13 % innskudd i pensjonskassene (KLP/SPK) eks. arbeidstakers andel. Beløpet skal dekke løpende pensjonskostnader og regulering av Grunnbeløpet (G).

Arbeidsgiveravgift:

Arbeidsgiveravgift er beregnet til 13,5 % på alle lønnsposter.

Vi er i sone 1a som gir 14,1 % avgift med fratrekk for et fribeløp på kr 500.000 i forhold til differansen mellom 14,1 % og 10,6 % (sone 2). I tillegg kommer ekstra 5 % på inntekter over kr 850.000. Erfaring fra 2022 tilsier at vi ender på ca 13,5 % i gjennomsnittlig avgift.

Rådveldesummer

Rammeområdet rådveldesummer viser hvor store reservepotter som er avsatt i budsjettet.

Det er avsatt en egen sum til dekning av neste års lønnsoppgjør på 5,5 %. Kommunedirektøren administrerer denne. Summen skal dekke alle lønnsendringer inkl avgift for perioden mai-des 2024.

8. Endringer fra 2023-2024

Alle endringer er spesifisert i økonomiplan 2024-2027.

 [Oversikt over stillinger og hjemler framgår av økonomiplan.](#)

Nye bygg er alltid spennende.
Dette bildet fra 27.10.23 blir øyeblikksdokumentasjon får vi tro.

9. Investeringer

Investeringer er ført opp slik de er vedtatt i økonomiplanen. For kommentarer vises det til økonomiplanen.

Det er forutsatt låneopptak til ny brannstasjon og kaier.

Resterende finansiering hentes fra disposisjonsfond og årets netto driftsresultat. Dette fremkommer som overføring fra driften med kr 2,018 millioner i tabellen på neste side, da disposisjonsfond bokføres i driftsregnskapet.

Overføringene fra driften dekker dermed også egenkapitalinnskudd i KLP på kr 115.000 og differansen mellom inngående og utgående avdrag formidlingslån på kr 49.000.

Budsjettbeløpene er nettobeløp uten merverdiavgift. Kommunen får det meste av merverdiavgiften kompensert. Det er dermed hensiktsmessig å budsjettere med nettobeløp.

Økonomiplan 2024-2027 Kommunedirektørens forslag		
INVESTERINGER		
Endringer i forhold til konsekvensjustert		2024
KDI62	Inventar sykehjem. Møbler, pas bad, smittesluse, gulvbel	360 000
I8	Nye kaier ref Rapport Safe Control Engineering as	5 000 000
I9	Oppgradering av veger	900 000
KDI 18	Brannstasjon framskyndes	10 000 000
KDI 182	Miljøstasjon	150 000
I 183	Renovasjon - forbedret hytterrenovasjon	300 000
I21	Gressklippere og robotklipper	200 000
I100	Egenkapitalinnskudd KLP	115 000
I101	Avdrag formidlingslån	161 000
	Sum finansieringsbehov	17 186 000
Finansiering		
X	Fra driften	-2 018 500
Æ	Mottatte avdrag formidlingslån	-55 000
Z	Mottatte avdrag ansvarlig lån	-112 500
Å	Lån til øvrige formål	-15 000 000
	Sum finansiering	-17 186 000

§ 5-5 Bevilgningsoversikt – investeringer (2A)

	Regnskap Budsjett		
	2022	2023	2024
1 Investeringer i varige driftsmidler	3 152	8 000	16 910
2 Tilskudd til andres investeringer	200	0	0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	98	115	115
4 Utlån av egne midler	0	0	0
5 Avdrag på lån	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter	3 450	8 115	17 025
7 Kompensasjon for merverdiavgift	535	0	0
8 Tilskudd fra andre	624	0	0
9 Salg av varige driftsmidler	0	0	0
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	113	0	113
13 Bruk av lån	469	4 600	15 000
14 Sum investeringsinntekter	1 740	4 600	15 113
15 Videreutlån	0	0	0
16 Bruk av lån til videreutlån	0	0	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	61	60	161
18 Mottatte avdrag på videreutlån	22	21	55
19 Netto utgifter videreutlån	39	39	106
20 Overføring fra drift	-1 780	-3 554	-2 019
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	32	0	0
22 Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninge	-1 748	-3 554	-2 019
27 Fremført til inndekning i senere år(udekket	0	0	0

10. Utvikling i kommunens lånegjeld

Oversikt etter § 5.7

Etter forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 5-7 skal det gis oversikt over årlig utvikling i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i planperioden:

OVERSIKT OVER KOMMUNENS INNLÅN OG UTLÅN							
Innlån: - ordinære lån				Innlån: - formidlingslån			
År	Restgjeld	Pr år:		Restgjeld	Pr år:		
	31.12.	Renter	Avdrag		31.12.	Renter	Avdrag
2024	42 811 254	2 136 475	1 680 253	3 509 532	122 583	160 554	
2025	41 131 001	2 147 373	1 680 253	3 348 978	117 161	160 554	
2026	39 450 748	2 061 982	1 680 253	3 188 424	111 740	160 554	
2027	37 770 495	1 976 592	1 680 253	3 027 870	106 318	160 554	
2028	36 090 242	1 891 201	1 680 253	2 867 316	100 896	160 554	
2029	34 409 989	1 805 811	1 680 253	2 706 762	95 474	160 554	
2030	32 729 736	1 720 420	1 680 253	2 546 208	90 052	160 554	
2031	31 049 483	1 635 030	1 680 253	2 385 654	84 630	160 554	
2032	29 369 230	1 549 639	1 680 253	2 225 100	79 208	160 554	
2033	27 688 977	1 464 249	1 680 253	2 064 546	73 786	160 554	
2034	26 008 724	1 378 858	1 680 253	1 903 992	68 364	160 554	

Oversikten omfatter alle planlagte låneopptak i 2023. Det er kalkulert med rentenivå på 5,5 % for lån med tilknytning til Nibor. Dette tilsvarer rentenivå pr 1.10.23. Det er ikke lagt inn forventninger om fall i rentene framover.

Planlagte låneopptak 2024-2027 (Kommer i tillegg til oversikten over)

Sum nye låneopptak investeringer 2024-2027						
År	Ter	Rente	Renter	Avdrag	Sum	Restgjeld
2024		5,50 %	825 000	-	825 000	15 000 000
2025		5,50 %	1 017 500	500 000	1 517 500	18 000 000
2026		5,50 %	990 000	616 667	1 606 667	17 383 333
2027		5,50 %	956 083	616 667	1 572 750	16 766 667

Garantiansvar og Pensjonsforpliktelser

Pensjonsforpliktelser:	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunal landpensjonskasse	4 128 235	5 770 342	1 685 218	-827 391	-660 444
Statens pensjonskasse	1 900 373	1 244 607	947 948	1 304 387	1 600 743
	6 028 608	7 014 949	2 633 166	476 996	940 299
Netto pensjonsforpliktelser er oppgitt.					

- Kommunen avskriver premieavvik i pensjonsordningene over 1 år, og har derfor ingen opparbeidede skjulte uoppgjorte premieavvik.

Garantier: Kommunen har ingen løpende garantier.

